

Dosarul nr.2ra-1052/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (D. Crigan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

Î N C H E I E R E

19 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Galițchi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 13 august 2018 Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc a adresat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova solicitând constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral în mărime de 35 000 de lei precum și a cheltuielilor de judecată în mărime de 6 000 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 26 februarie 2018 reclamantul a înaintat în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, acțiune civilă în temeiul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 împotriva Republicii Moldova, reprezentată în instanțele de judecată de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, compensarea cheltuielilor suportate pentru restabilirea dreptului încălcat.

A invocat că în conformitate cu prevederile art. (4) al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 cererea de chemare în instanța de judecată se examinează de către instanța de judecată sesizată în cel mult 3 luni de la depunerea ei. Astfel, reclamantul Alexei Galițchi a depus cererea în instanța de judecată la 26 februarie 2018, instanța de judecată sesizată a examinat cererea tocmai la 02 august 2018, peste termenul limită legal, stabilit de norma de drept sus menționată.

A susținut că instanța de fond a încălcat în mod flagrant termenul legal de examinare a cererii de chemare în instanța de judecată, examinând cererea în afara termenului legal, astfel în asemenea circumstanțe i-a fost violat reclamantului Alexei Galițchi dreptul la judecare în termen legal a cauzei.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată intentată de către Alexei Galițchi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Alexei Galițchi, cu menținerea hotărârii din 09 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel instanța de apel a indicat că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

La fel, Colegiul a reținut că instanța de fond just a concluzionat că cererea de chemare în judecată a fost depusă la 26 februarie 2018, și examinată la 02 august 2018, peste 5 luni de la depunerea cererii, deși, legea prevede un termen expres de examinare a cauzei, a conchis că prevederile art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 garantează examinarea cauzei într-un termen rezonabil și nu într-un termen stabilit de lege.

De asemenea, instanța de apel a susținut că instanța de fond just a considerat că în speță nu este o tergiversare a termenului de judecare a pricinii, odată ce Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Petru Harmaniuc, a fost degrevat de atribuțiile de la locul de muncă permanent pentru perioada 23 mai 2018 - 05 iunie 2018 inclusiv, iar în temeiul dispoziției Președintelui Judecătoriei Chișinău, nr.31 din 21 mai 2018, a fost prelungită perioada de degrevare începând cu data de 23 mai 2018 până la 05 iunie 2018 inclusiv, totodată, în perioadele 04 iunie 2018 - 27 iunie 2018 și 28 iunie 2018 - 31 iulie 2018, s-a aflat în concediu anual de odihnă, astfel au dus la amânarea ședințelor de judecată. Cereri privind urgentarea cauzei, Galițchi A. n-a depus, a tolerat stabilirea cauzei spre examinare pentru 02 august 2018.

Colegiul a conchis că prima instanță just a concluzionat de a respinge ca fiind neîntemeiate pretențiile reclamantului, iar repararea prejudiciului moral fiind o pretenție ce reiese din încălcarea termenului de examinare a pricinii, încălcare ce urma a fi imputabilă instanței de judecată, care nu s-a constatat.

La 03 aprilie 2019 Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniluc a declarat recurs solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 09 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central ca nefondate, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii, constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea din bugetul Republicii Moldova a

prejudiciului moral în mărime de 35 000 de lei precum și a cheltuielilor de judecată în mărime de 6 000 de lei (f.d. 91-95).

În motivarea recursului recurentul și-a exprimat dezacordul față de decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, și a hotărârii din 09 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, și a menționat că, temeiurile invocate de către instanța de apel în hotărârea judecătorească sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar instanța de fond nu a fost independentă și imparțială la adoptarea hotărârii judecătorești, și a interpretat eronat și a aplicat greșit normele de drept material.

A specificat că, nu a participat nici la o ședință de judecată în instanța de fond, din motivul că este deținut în Penitenciarul nr. 13, la fel nu poartă nici o vină că Ministerul Justiției nu a prezentat la timp raportul privind cauza dată.

De asemenea a afirmat că având în vedere că judecătorul a fost desemnat în participarea unei comisii, dosarul urma să fie transmis unui alt judecător pentru a fi examinat în termenul legal.

A conchis că perioada de examinare a cauzei fiind 26 februarie 2018 – 02 august 2018 (5 luni și 7 zile) este cu mult peste termenul limită legal, stabilit de norma de drept. Astfel consideră că instanța de fond a încălcat flagrant termenul legal de examinare a cererii de chemare în judecată și a examinat în afara termenului legal, prin urmare violându-i dreptul la judecare în termen legal a cauzei.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 429-445 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art.434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 20 martie 2019 (f.d. 88), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți.

Prin urmare recursul declarat la 03 aprilie 2019 de către Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniluc, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 23 aprilie 2019 în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniluc, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 97).

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniluc, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniluc, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniluc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv este inadmisibil.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Alexei Galițchi, reprezentat de avocatul Nicolae Daniluc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Galina Stratulat

Victor Burduh